Civillieta Nr. C20 1139 15

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS vārdā

2015.gada 22.aprīlī

Liepājas tiesa, tiesnese Sandra Briķe rakstveida procesā izskatīja civillietu AS „Latvenergo" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda un likumisko procentu piedziņu.

Tiesa

k o n s t a t ē j a:

Prasītāja - AS ``Latvenergo`` 2015.gada 01.janvārī cēlusi Liepājas tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda EUR 546,23 un likumisko procentu EUR 210,38 piedziņu, kā arī lūdz piedzīt tiesāšanās izdevumus un noteikt tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā.

Prasība pamatota uz 31.10.1996. Ministru kabineta noteikumiem Nr. 413., Elektroenerģijas piegādes un lietošanas noteikumi" 158., 161.ppunta otro daļu, 26.06.2007. Ministru kabineta noteikumiem Nr.452 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi". 29., 32.punktu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 29.punktu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.914 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 32.punktu, Ministru kabineta noteikumiem Nr. 50 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi", Civillikuma 1587., 1763., 1770., 1775., 1779., 1811., 2021., 2107., 2109.pantu.

Prasībā norādīts, ka saskaņā ar 2006.gada 1.jūnijā savstarpēji noslēgto līgumu Nr. 1000093058 (turpmāk tekstā - Līgums) starp AS "LATVENERGO" un /pers. A/, Atbildētāja objektam: /adrese/ (turpmāk Objekts), tika piegādāta elektroenerģija. Lietojot elektroenerģiju Atbildētājam bija pienākums ievērot MK „Elektroenerģijas piegādes un lietošanas noteikumus" Nr.413. (spēkā no 31.10.1996. līdz 25.06.2007.), MK „Elektroenerģijas piegādes un lietošanas noteikumus" Nr.452 (spēkā no 26.06.2007. līdz 20.07.2009.), kas regulēja elektroenerģijas piegādi parāda rašanās laikā un laicīgi maksāt par patērēto elektroenerģiju.

Augstāk minētajā Objektā, pēc AS „LATVENERGO" darbinieku veiktās kontrolpārbaudes datiem, Atbildētājs nav pilnībā norēķinājies par patērēto elektroenerģiju, kā rezultātā Objektā par laika posmu no 2006.gada 2.jūnija līdz 2008.gada 2.janvārim ir izveidojies neapmaksāts patērētās elektroenerģijas parāds, līdz ar to, neapmaksātā parāda summa ir EUR 546,23.

Saskaņa ar Līguma 2.2.1.punktu, Atbildētājam bija pienākums katra mēneša 1.datumā nolasīt komercuzskaites mēraparātu rādījumus, izrakstīt maksājuma kvīti un pilnā apjomā samaksāt līdz tā paša mēneša beigām, kā arī samaksāt noteikto maksu par kavējumu, ja maksājums nav veikts noteiktā termiņā.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1765.pantu, Atbildētājam tika aprēķināti likumiskie procenti EUR 210,38 apmērā.

2011.gada 29.aprīlī Atbildētājs tika brīdināts par parāda samaksu un viņam tika dots termiņš parāda apmaksai līdz 2011.gada 20.maijam. Uz nosūtīto brīdinājumu Atbildētājs nereaģēja, parādu neapstrīd, līdz ar ko viņa rīcība vērtējama kā piekrišana parādam.

prasītājs norāda, ka līdz prasības iesniegšanas dienai parāds par patērēto elektroenerģiju Objektā nav samaksāts.

Prasība celta Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas kārtībā, kā maza apmēra prasība. Prasītājs norādījis, ka nevēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus Civilprocesa likuma 250.^{23} panta kārtībā, kā arī nav lūdzis izskatīt lietu tiesas sēdē, lai gan viņam nosūtīts prasības pieteikums likumā noteiktā kārtībā uz deklarēto dzīvesvietu (lietas lapa 23-24, 29, 31). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu - paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

Latvijas Civilprocesa likuma 250.$^{25.}$ panta otrā daļā noteikts, - ja puses nelūdz lietas izskatīšanu tiesas sēdē, vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmajai daļai, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesnesi, kura tiesvedībā atrodas lieta, kā arī pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas lapa 23-24, 31). Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta 1.daļai pusēm paziņots par datumu, kad lieta tiks izskatīta rakstveida procesā (lietas lapa 32). Papildus pieteikumi vai lūgumi nav saņemti.

Līdz ar to, lieta izskatāma rakstveida procesā.

Tiesa konstatēja, ka 2006.gada 1.jūnijā starp pusēm noslēgts tiesīgs līgums Nr. 1000093058 par elektroenerģijas piegādi objektam /adrese/ (CL 1587.pants). Pēdējais rēķins izrakstīts 16.01.2008. par summu LVL 383,89 (lietas lapa 16) jeb EUR 546,23, kas pēc prasītāja teiktā, nav samaksāts.

Atbilstoši Civillikuma 1828.pantam, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas ir jāievēro. Latvijas Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek par pienākumu līdzējiem izpildīt apsolīto.

No lietas materiāliem redzams, ka 02.05.2011. atbildētājam ierakstītā vēstulē uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīts brīdinājums par parādu, lūdzot to samaksāt līdz 2011.gada 20.maijam. Pierādījumus, ka parāds ir nomaksāts, atbildētājs nav iesniedzis, līdz ar to tiesa atzīst parādu par pamatotu.

Kā arī par laika periodu no 16.01.2008. līdz 16.06.2014. par 2343 dienām prasītājs aprēķinājis likumiskos sešus procentus no simta gadā nokavējuma procentus kopsummā par EUR 210,38, ko tiesa atzīst par likumīgu un pamatotu atlīdzinājumu (CL 1753., 1759., 1765.pants).
Atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav sniedzis, aprēķinu nav apstrīdējis.

Tomēr tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma sekojošu apstākļu dēļ.

Ar 2010.gada 1.janvārī spēkā stājušos Komerclikuma D daļu tika noteikts, ka no komercdarījumiem izrietošie prasījumi noilgst trīs gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Ņemot vērā, ka komerclikuma noteikumi attiecībā uz komercdarījumiem kā lex specialis attiecināmi pret Civillikuma vispārīgi noteikto 10 gadu noilgumu, tad komercdarījumiem piemērojami Komerclikuma noteikumi.

Komerclikuma D daļas 388.pantā noteikts, ka komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību. Savukārt Komerclikuma D daļas 389.pantā noteikts, ka ja darījums ir komercdarījums tikai vienam no darījuma dalībniekiem, šī likuma noteikumi par komercdarījumiem ir vienlīdz piemērojami arī pārējiem darījuma dalībniekiem, ciktāl normatīvos aktos patērētāju tiesību aizsardzības jomā vai citos likumos nav noteikts citādi.
Ievērojot minētās tiesību normas, lietas izskatīšanas gaitā konstatētos faktus, tiesa atzīst, ka ir vērtējamas prasītāja prasījuma tiesības atbilstoši Komerclikuma normām, kas nosaka, kādā kārtībā komercdarījuma dalībnieki var aizsargāt savas aizskartās tiesības un ar likumu aizsargātās intereses, tajā skaitā tiesību normas, kas nosaka prasības noilgumu.

Saskaņā ar Komerclikuma D daļas 406.pantu, no komercdarījumiem izrietošie prasījumi noilgst trīs gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits termiņš. Minētā likuma Pārejas noteikumu 16.pants nosaka, ka ja šī likuma D daļas spēkā stāšanās dienā Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet šī likuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojami šī likuma D daļā noteiktais noilguma termiņš, kas skaitāms no 2010.gada 1.janvāra. Ja pēc šī aprēķina noilguma termiņš iznāk garāks par līdzšinējo noilguma termiņu, noilguma termiņš izbeidzas dienā, kad tas būtu notecējis saskaņā ar Civillikuma vai citu normatīvo aktu.

No minētā secināms, ka noilguma termiņš no komercdarījuma izrietošiem prasījumiem, kuri slēgti, piemēram, līdz 2010.gadam var iestāties 2013.gada 1.janvārī, jo normatīvos aktos Patērētāju tiesību aizsardzības jomā vai citos likumos nav noteikts citādi.

No lietas materiāliem redzams, ka līgums noslēgts 2006.gada 1.jūnijā Pēdējais rēķins par summu 383,89 ar adreses norādi /adrese/, izrakstīts 16.01.2008., brīdinājums par parāda nomaksu sastādīts 29.04.2011. un nosūtīts 02.05.2011. uz deklarēto dzīvesvietu /adrese/, Dunikas pagasts, ar lūgumu nomaksāt parādu līdz 2011.gada 20.maijam (lietas lapa 17). Tas ir brīdinājums, kas pārtrauc prasības noilgumu, bet laikā no 2011.gada 21.maija līdz 2014.gada 20.maijam veido jaunu trīs gadu noilguma periodu, jo prasība tiesā nav celta. Prasība tiesā celta tikai 2015.gada 5.janvārī.

Civillikuma 1893.pantā noteikts, ka saistību tiesība izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā. Savukārt, Civillikuma 1910.pantā noteikts, ka ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas ne vien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība. Tādēļ noilguma prasību nevar izlietot arī kā ierunu, piemēram, ieskaitam. Tiesību doktrīnā noteikts, ka noilguma institūts civiltiesībās veidots ar mērķi novērst nenoteiktību mantiskajās attiecībās, radīt skaidrību tad, ja kāda persona ilgstoši nelieto tiesības vai neprasa novērst iespējamo strīdu par tām (…). Nav pieļaujams, ka iespējamais parādnieks uz mūžīgiem laikiem atrodas zem parāda atprasīšanas vai vismaz tiesāšanās Damokla zobena un nevar plānot savu darbību, izslēdzot šādus draudus (sk.Torgāns K., Saistību tiesību 1.daļa, mācību grāmata-Rīga, Tiesu nama aģentūra, 2006., 276.lpp).

Tiesa konstatē, ka prasītājam zudušas prasības tiesības pret atbildētāju 2014.gada 21.maijā. Līdz ar to, prasība ir noraidāma.

Tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1., 2., 5., 10., 74., 97., 189., 190., 192., 193., 250.^{18}, 250.^{25} , 250.^{27} pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

AS "LATVENERGO", reģistrācijas numurs 40003032949, prasību pret /pers. A/, personas kods: /personas kods/, par parāda EUR 756,61 (septiņi simti piecdesmit sešu *euro* 61 centa) apmērā piedziņu noraidīt kā noilgušu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Spriedums sastādīts 2015.gada 22.aprīlī.

Tiesnese S.Briķe